

мотивуючої функції означає, що система оцінювання повинна спонукати студентів до плідної, систематичної роботи і досягнення на цій основі якіснішого рівня знань.

Контроль засвоєння знань з дисципліни складається з поточного (рубіжного на певних етапах) і підсумкового (здійснюється на заліках та іспитах). Екзамен проводиться лише в письмовій формі. Прозорість навчального процесу, повна інформованість студентів про зміст навчальних планів і навчальних програм; розширення складу робочих навчальних планів; прозорість критеріїв оцінки знань сприяють підвищенню рівня знань.

Студенти на початку семестру знають, що їм необхідно вивчити, що від них вимагатимуть, якими будуть критерії оцінки їх знань, скільки балів і за що вони можуть одержати під час поточного і підсумкового контролю. Для цього на відповідних сайтах університету розміщені методичні матеріали з кожної дисципліни навчального плану. Складовими цих матеріалів є перелік питань з кожної дисципліни; приклади типових завдань, які виносяться на екзамен; порядок поточного і підсумкового контролю оцінки знань з дисципліни; особливості поточного контролю знань студентів заочної форми навчання; зразок екзаменаційного білета; список рекомендованої літератури.

Л. Л. Борисенко, ст. викл. кафедри педагогіки і психології

ПСИХОЛОГО-ДИДАКТИЧНІ УМОВИ ОПТИМІЗАЦІЇ ДЕСТРУКТИВНИХ СТИЛІВ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ РІЗНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ У КНЕУ

Удосконалення організації навчального процесу в КНЕУ супроводжується значним збільшенням обсягів і часу самостійної роботи студентів (СРС), розвитком індивідуальних форм навчання, розширенням інформаційної бази, оптимальним насиченням її комп'ютерними технологіями.

У ході психолого-педагогічної підготовки студентів КНЕУ, на підставі досвіду організації та забезпечення СРС разом з позитивними показниками необхідно відмітити, що ефективність СРС ще залишається невисокою і супроводжується збільшенням обсягів часу на її виконання як у студентів, так і у викладачів на контроль за її виконанням. Крім того, як показують дослідження, по-

казники втомлюваності, особистісної та навчальної тривожності у студентів зростають. Ці обставини підвищують актуальність оволодіння та застосування студентами найбільш ефективних і раціональних способів, засобів і прийомів самоорганізації навчальної діяльності, за допомогою яких міцність знань зростала б, а рівень їх засвоєння поглиблювався.

Стиль самоорганізації навчальної діяльності студента за даними наукових досліджень Б. А. Вяткіна, О. Я. Конопкіна, О. Я. Андроса — це системне багатоконпонентне утворення. Він спрямований на найкраще пристосування до вимог вузівського навчання і зумовлений симптомокомплексом властивостей різних рівнів інтегрованої індивідуальності (В. С. Мерлін).

За результатами дослідження індивідуальної навчально-пізнавальної діяльності студентів у КНЕУ впродовж 2002—04 рр. були отримані дані, які підлягли факторному аналізу. Результати статистично значущих зв'язків дали можливість виділити 8 симптомокомплексів, які характеризують стилі самоорганізації студентів (СО):

№	Стиль самоорганізації	Показники						
		Рівень самоорганізації	Адаптивність	Результативність	Сила НС	Тип акцентуації	РСК	Тривожність
1	«Продуктивний»	високий	висока	висока	сильна	гіпертимний	високий	адекватна
2	«Результативний, необтяжливий»	низький	висока	висока	сильна	циклотимічний	низький	низька
3	«Обтяжливий»	високий	низька	висока	слабка	дистимічний	високий	висока
4	«Низькомотивований»	низький	низька	низька	слабка	тривожний	низький	висока
5	«Нераціональний»	високий	висока	низька	слабка	збудливий, нерівноважений	низький	висока
6	«Соціальноактивний»	високий	висока	низька	сильна	циклотимічний	високий	низька
7	«Непродуктивний»	високий	низька	низька	сильна	застрягаючий	низький	низька
8	«Неактивний, неорганізований»	низький	низька	задовільна	інертна	дистимічний, емотивний	низький	адекватна

За даними дослідження встановлено:

1. До деструктивних стилів самоорганізації студентів (СО) відносяться: «деструктивний, низькомотивований», «нераціональний», «непродуктивний», «неактивний, неорганізований».

2. У групах денної форми навчання найчастіше зустрічаються «деструктивний, низькомотивований», «нераціональний» стилі СО студентів; а у групах вечірньої та заочної форми навчання — «непродуктивний», «неактивний, неорганізований» стилі СО студентів.

3. До психолого-педагогічних умов оптимізації деструктивних стилів СО необхідно віднести:

— соціально-психологічні — (вчасна діагностика, корекція, консультування через активні форми — тренінг, сюжетно-рольові ігри, складання програм становлення індивідуальності від I-го до випускного курсу);

— дидактичні — (орієнтація діяльності викладачів і студентів на досягнення єдності наукового, навчального і виховного процесів; оптимізація розподілу часу на лекційні, індивідуальні заняття та СРС з урахуванням змісту дисципліни у навчальному процесі; переорієнтація викладачів від репродуктивних методів навчання до продуктивних, творчих, спрямованих на допомогу студенту у плануванні його діяльності, на консультування з проблемних питань; впровадження дистанційного навчання у якому використовується найпрогресивніші, інноваційні засоби та форми навчання, а також найкращі традиційні; впровадження та використання комп'ютерних та телекомунікаційних технологій).

О. Г. Братанич, ст. викл. кафедри української та іноземних мов КЕІ КНЕУ

СРС ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО МОВНОГО ПОРТФЕЛЯ ЕКОНОМІСТІВ-МІЖНАРОДНИКІВ

Інтеграція України у Європейський освітній простір вимагає досить високого рівня володіння іноземними мовами, формування Європейського мовного портфеля, який складається з декількох комунікативних видів мовленнєвої діяльності та стратегій: продуктивні види діяльності (говоріння, письмо); рецептивні види діяльності (аудіювання, читання); інтерактивні види діяльності (діалогічне мовлення, писемне спілкування).

Нові вимоги спонукають вчених-педагогів, викладачів іноземних мов ВНЗ до пошуку нових форм, методів, засобів підвищення ефективності навчання іноземних мов.